

© Є. Каплін, імпровізований літній душ, встановлений на покинутому майданчику, внаслідок скорочення водопостачання у с.Опитне Донецької області

ПРОБЛЕМИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ

- **Ситуація у сфері безпеки:** У серпні 2017 року УВКПЛ зареєструвало 41 жертв конфлікту серед мирного населення: 7 загиблих та 34 поранених. Це **на 16% менше**, ніж у липні 2017 року, і найнижчий показник за місяць від січня 2017 року.

1 серпня с. Водяне (підконтрольна територія Донецької області) було обстріляне кількома ракетними комплексами «Град». Це був перший зареєстрований випадок використання багаторазових ракетних комплексів з кінця квітня.

Пожежі, спричинені військовими діями та високою температурою, знищили щонайменше 209 будинків, а також об'єкти цивільної інфраструктури, внаслідок чого 2 мирних жителя отримали поранення та 3 – загинули. Гасіння пожеж було ускладнене через можливе замінування уражених ділянок та близькість до лінії розмежування.

- **Свобода пересування:** Військові обмежили доступ до с. Сопіно (підконтрольна територія Донецької області), розташованого уздовж лінії розмежування. З серпня тільки зареєстровані мешканці села, або ті, хто був включений до списку, виданого місцевими органами влади, мають право відвідувати село.

- **Доступ до соціальних виплат та пенсій:** Особи, які мають дорослих дітей чи інших родичів, але не отримують від них підтримку - не можуть отримувати допомогу від державних соціальних служб відповідно до законодавства України.

У деяких пенсіонерів-ВПО, які зареєстрували місце постійного проживання на підконтрольній території, було призупинено пенсійні виплати, оскільки обласні пенсійні фонди вимагають, щоб вони отримали / відновили реєстрацію ВПО. Регіональні пенсійні фонди стверджують, що чинне законодавство створює перешкоду для виплати пенсій особам які змінили місце реєстрації та перестали бути ВПО.

Департамент пенсійного фонду Станиці Луганської може обробляти верифікацію **лише 2-5 пенсіонерів за день** через недостатню кількість працівників. Таким чином, більшість пенсіонерів змушені залишатися в черзі перед департаментом протягом ночі, щоб пройти процедуру ідентифікації.

- **Працевлаштування:** Згідно з Торецькою міськрадою (підконтрольна територія Донецької області), дві вугільні шахти міста знаходяться перед загрозою закриття, оскільки програма розвитку гірничих робіт за третій квартал 2017 року не була затверджена обласними органами влади. Оскільки ці шахти є головними роботодавцями у місті, їх закриття призведе до безробіття приблизно **23 100 чоловік** або **33%** населення.

- **Доступ до основних послуг:** Відповідно до моніторингу партнера Кластеру з питань захисту, у багатьох населених пунктах уздовж лінії розмежування обмежене водопостачання. Так, у серпні водопостачання в Красногорівці було **зменшене на 80%**.

Мешканці села Павлопіль (підконтрольна територія Донецької області) зазнають труднощів у доступі до питної води, так як джерело води знаходиться в безпосередній близькості від лінії розмежування, а власник насосів більше не може нести відповідальність за їх обслуговування. Гуманітарні організації надають питну воду, але цього недостатньо для задоволення потреб населення.

З липня відсутнє газопостачання у с. Пікузи (непідконтрольна територія Донецької області), вражаючи **156 незахищених осіб** (86 домогосподарств). Місцеві органи влади зауважили, що люди купують вугілля для опалення та приготування їжі; однак, більшість людей не мають вугільних печей. Це створює ризик потенційного переміщення та подальшого погіршення гуманітарної ситуації у селі. Одне із запропонованих спільноту рішень - забезпечити печі (буржуйки), але ні громада, ні місцева адміністрація не мають коштів для закупівлі.

Для отримання детальної інформації

Анна Річ, координатор кластеру з питань захисту, rich@unhcr.org

Садакат Шах Рогані, координатор Субкластеру з питань захисту дітей, sroghani@hotmail.com

Олена Кочемировська, координатор Субкластеру з питань гендерного насильства, kochemyrovska@unfpa.org

Мартин Убрехт, координатор Субкластеру з питань розмінювання, martin.oubrecht@undp.org

Михайло Верич, координатор технічної робочої групи з питань осіб похилого віку та інвалідів, mykhailo.verych@helpage.org

Олена Луканюк, координатор з питань житла, землі та майна, olena.lukaniuk@nrc.no

Працевлаштування ВПО за статтю до та після переміщення

Джерело: МОМ Національна система моніторингу - Червень 2017

ОСНОВНІ ФАКТИ

ЗАХОДИ, СПРЯМОВАНІ НА ЗАХИСТ

- Протягом серпня партнер Кластеру з питань захисту **надав психологічну допомогу** 213 людям похилого віку на непідконтрольній території з метою поліпшення їхнього психосоціального благополуччя шляхом зменшення стресу, депресивних симптомів та тривожності.
- Партнер Кластеру з питань захисту на непідконтрольній території надав **індивідуальні консультації із психосоціальної допомоги** (в тому числі по телефону) для 112 осіб, у тому числі 17 пенсіонерів, 2 вимушених переселенців та 48 осіб, що повернулися, з наступних питань: депресія, кар'єра, відносини між дітьми та батьками, стійкість до стресу та управління стресом, попередження агресії, подолання розлучення, особисті проблеми.
- Норвезька рада у справах біженців надала **консультативну та правову допомогу** 267 особам з непідконтрольної території. Поширені питання стосувалися отримання свідоцтв про смерть осіб, які загинули на непідконтрольній території; отримання та відновлення внутрішніх паспортів; призупинення пенсій та інших соціальних виплат; електронна перепустка для перетину лінії розмежування та отримання свідоцтв про народження для дітей, народжених на непідконтрольній території.
- БФ «Право на захист» надав **індивідуальну первинну та вторинну правову допомогу** 2094 особам (1516 жінок / 578 чоловіків) у 3925 випадках. Поширені запити стосувалися соціальних виплат та пенсій - 55%; свободи пересування та добровільного повернення - 15%; реєстрації ВПО - 14%; персональної документації - 6%.
- Виконавчий партнер УВКБ ООН НУО «Проліска» реалізувала **3 проекти на основі громади** на підконтрольній території Донецької області, які спрямовані на **поліпшення умов у двох дитячих садках та в одній школі**.
- Данська рада у справах біженців відкрила **спортивний дитячий майданчик** для дітей, молоді та дорослих в Авдіївці.
- HelpAge надав **гігієнічні набори для 200 маломобільних осіб** у Донецькій та Луганській областях.
- Польська гуманітарна акція надала **багатоцільовий грошовий грант для більш ніж 300 осіб** у Запорізькій області, які можуть бути використані для **придбання медикаментів та продуктів гігієни**, щоб сім'ї могли зекономити витрати на підготовку своїх дітей до школи.
- У січні-серпні 2017 року мобільні групи з психосоціальної підтримки ЮНФПА / Українського фонду громадського здоров'я надали **психологічну допомогу 18 689 особам, що пережили гендерно обумовлене насильство**, у 5 східних областях України.
- У січні-серпні 2017 року МОМ надала **гранти на професійне навчання, самозайнятість та мікро-бізнес** для майже **5500 ВПО** та людей, що постраждали від конфлікту, у 24 регіонах України.

ПРАВАЗАХИСНА ДІЯЛЬНІСТЬ

- МОМ випустила останній звіт Національної системи моніторингу **«Про становище ВПО»**. Головними проблемами для вимушених переселенців були: можливість платити за житло та комунальні послуги, а також безробіття.
- У Маріуполі Данська рада у справах біженців провела **круглий стіл** на тему **«Рішення у сфері житла для ВПО, постраждалих від конфлікту та приймаючих громад в Україні»**, для 20 учасників з 9 організацій, у тому числі місцевих рад.
- 30 серпня Моніторингова місія ООН з прав людини провела зустріч з уповноваженим Кабміну з питань прав людей з інвалідністю для вирішення **проблем, пов'язаних з конфліктом, які безпосередньо впливають на людей з інвалідністю**, зокрема стосовно свободи пересування та соціального захисту. Моніторингова місія ООН з прав людини поділилася цілою низкою інструкцій та матеріалів, розроблених гуманітарною спільнотою, включаючи Кластер з питань захисту.
- Гуманітарні організації влаштували **фотовиставку** в Маріїнському парку в Києві, щоб **підвищити рівень обізнаності про мільйони людей, які постраждали від конфлікту** на Сході України.
- БФ «Право на захист» підготував **інформаційну листівку для вимушених переселенців, які були переміщені в межах одного населеного пункту**, щоб надати інформацію про те, як отримати реєстрацію ВПО та адресу допомогу.
- 16 серпня Норвезька рада у справах біженців організувала **круглий стіл** у м. Северодонецьку на тему **«Захист трудових прав вимушених переселенців»** для 28 представників МінТОТ і ВПО у Луганській області, Міністерства юстиції Луганської області, податкової служби Луганської області, Пенсійного фонду Луганської області Луганська обласна державна служба праці, центр зайнятості, УВКБ ООН та НУО серед учасників. Учасники обговорили проблемні аспекти процедури підтвердження досвіду роботи на непідконтрольній території, несплату працівниками єдиного соціального податку тощо.

ТРЕНІНГИ/ПОДІЇ

- 30-31 серпня Норвезька рада у справах біженців провела тренінг у Кременній для 23 адвокатів центрів безкоштовної вторинної правової допомоги Луганської та Харківської областей **«Вторинна правова допомога для ВПО та постраждалого в результаті конфлікту населення: судова практика та правова основа»**, за участю Луганського обласного апеляційного суду та територіального управління юстиції Луганської області.

Причини повернення та проживання на непідконтрольній території, %

	Березень	Червень
Наявність приватної власності та відсутність необхідності платити за оренду	78	73
Сімейні обставини	36	45
Брак можливостей працевлаштування на підконтрольній території	9	19
Неспроможність соціально інтегруватися у місцеву громаду за попереднім місцем проживання	9	18
Обмежений доступ до соціальних послуг – медичних послуг, освіти тощо	9	8
Призупинення соціальних виплат/ виплати пенсій	0	3
Інше	11	5
Немає відповіді	3	1

Примітка: Респонденти могли вибрати кілька варіантів відповіді
Джерело: МОМ Національна система моніторингу червень 2017